روزنه

رویارویی آمریکا و چین آغاز شد

جلسه سران گروه ۴ برای مهار اژدهای آسیا

● نخستین جلسه حضوری گروه چهار یا همان چهار دموکراسی بزرگ در کاخ سفید برگزار شد. کشورهای آمریکا، ژاپن، استرالیا و هند عضو این گروه جدیدند که گفته شده هدفش تداوم تجارت آزاد در منطقه اقیانوس هند و اقیانوسیه، حل مناقشات به شکل مسالمت‌آمیز و تضمین احترام به قوانین و قواعد بین‌المللی است. جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا، اسکات موریسون، نخست‌وزیر استرالیا، یوشیهیده سوگا، نخست‌وزیر ژاپن و نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند، پس از پایان این نشست یک بیانیه مشترک مطبوعاتی منتشر کردند. در این بیانیه از چین نامی در میان نیست ولی همه و ازجمله چین می‌دانند که گروه چهار، سازوکار جدید آمریکا برای مهار اژدهای آسیاست. مهم‌ترین دستور کار این گروه جلوگیری از سیاست توسعه مرزهای سیاسی، اقتصادی و امنیتی چین به کشورهای حوزه اقیانوسیه و اقیانوس آرام است. در بیانیه این نشست هم به این کشورها اشاره و تأکید شد از جزیره‌های کوچک اقیانوس آرام که کشورهای کوچک جهان را شکل می‌دهند، حمایت می‌کنند تا اقتصادشان تقویت شود. کره‌شمالی و واکسن کرونا هم در این نشست کوتاه مورد توجه قرار گرفت. اعضای گروه چهار از کره‌شمالی خواستند مناقشه بر سر برنامه اتمی و موشکی‌اش را به شکل دیپلماتیک حل کند. کره‌شمالی استفاده از ابزار دیپلماتیک و مذاکره بر سر برنامه هسته‌ای و تولید موشک بالستیک را منوط به رفع تحریم‌های اقتصادی علیه کشورش کرده است. گروه چهار همچنین انعقاد چندین پیمان مشترک جدید را اعلام کردند، ازجمله یک پیمان برای تقویت امنیت زنجیره تأمین نیمه‌هادی‌ها و مبارزه با ماهیگیری غیرقانونی و اکتشاف دریایی؛ علاوه بر این موارد آنها به دنبال شکل‌دادن به یک مشارکت جدید برای استفاده از فناوری و ایجاد برنامه‌ای برای رصد تغییرات اقلیمی هستند.

چالش‌های اصلی کدامند؟

رئیس‌جمهوری آمریکا در این جلسه گفت که گروه چهار «برای مقابله با چالش‌های اصلی عصر ما، از کرونا و تغییرات اقلیمی تا فناوری‌های نوظهور» گرد هم آمده‌اند اما آنچه بایدن به‌عنوان چالش‌های اصلی مورد توجه گروه چهار اعلام کرد، بیان دیپلماتیکی برای نام‌نبردن از چالش اصلی ایالات متحده یعنی چین است. از گروه چهار به‌عنوان جدیدترین سازوکار به رهبری آمریکا برای مقابله با چین در منطقه هند و اقیانوسیه یاد می‌شود. الجزیره در گزارشی که از این نشست منتشر کرده، نوشته است: «آنچه این چهار رهبر حقیقتا برای بحث در موردش جمع شده‌اند، چین است. محور مذاکرات نفوذ روزافزون چین در همه جنبه‌های زندگی، نه فقط برای این چهار کشور، بلکه در سراسر جهان است». در واکنش به برگزاری این نشست، چین از این گروه به‌عنوان «انحصار جدید» انتقاد کرد و گفت «محکوم به شکست است». سخنگوی وزارت خارجه چین می‌گوید آمریکا به دنبال احیای سازوکارهای دوران جنگ سرد است. این دومین رویداد هفته‌های گذشته است که چین آن را اقدام علیه خودش تفسیر می‌کند. یک هفته پیش دولت بایدن انعقاد یک پیمان امنیتی با بریتانیا و استرالیا را اعلام کرد. اتحاد جدید با نام آکوس، در نخستین اقدامش با فروش زیردریایی هسته‌ای به استرالیا موافقت کرد. اقدامی که خشم چین را برانگیخت و گفت که این اقدام سبب آغاز رقابت تسلیحاتی و تشدید تنش خواهد شد. مقامات آمریکایی می‌گویند گروه چهار و آکوس سازوکارهایی برای افزایش همکاری بین متحدان است و علیه هیچ کشوری نیست؛ این سخنان یک بیان دیپلماتیک دیگر برای آن است که از آنچه آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل «جنگ سرد جدید» خواند، نامی به میان نیاورند؛ جنگ سرد جدید این بار میان آمریکا و چین.

آنگلا مرکل پس از ۱۶ سال ریاست از دنیای سیاست می‌رود

رقابت برای جانشینی خانم صدراعظم

اصلا دور از تصور نیست که باز هم یک زن قدرت را در بزرگ‌ترین اقتصاد اتحادیه اروپا در دست بگیرد

پس از نزدیک به ۱۶ سال حضور در رأس بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا، آنگلا مرکل امروز پس از انتخابات فدرال آلمان از صدراعظمی این کشور کناره‌گیری می‌کند.

مرکل را می‌توان تأثیرگذارترین زن در قرن بیست‌ویکم نامید و حضور در جایگاه مرکل، مسئولیت جانشینان او را سنگین‌تر می‌کند. در میان نامزدهای انتخابات، سه نامزد بیشترین شانس را برای جانشینی مرکل دارند و این احتمال اصلا دور از تصور نیست که باز هم یک زن قدرت را در بزرگ‌ترین اقتصاد اتحادیه اروپا در دست بگیرد.

همان‌طور که انتظار می‌رود، بر اساس تمام نظرسنجی‌های انتخاباتی، سه حزب دموکرات‌مسیحی، سوسیال‌دموکرات و سبزها برای کسب بیشترین آرای پارلمان آلمان (بوندستاگ) رقابت می‌کنند. در حال حاضر انتظار می‌رود اتحاد دموکرات‌مسیحی/سوسیال‌مسیحی و حزب سوسیال‌دموکرات هر کدام ۲۳ درصد آرا را کسب کنند و حزب سبزها با ۱۷ درصد در جایگاه سوم قرار خواهد گرفت. تا شش ماه قبل محبوبیت خانم «آنالنا بائربوک» از حزب سبزها به اندازه‌ای افزایش یافته بود که بسیاری از رسانه‌ها او را جانشین آنگلا مرکل می‌دانستند، اما اکنون «اولاف شولتس» نامزد سوسیال‌دموکرات‌ها و «آرمین لاشت» نامزد اتحاد دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی گزینه‌های جدی‌تری به نظر می‌رسند. با این حال ممکن است ائتلافی سه‌گانه در دولت بعدی آلمان بر سر کار بیاید.

آنالنابائربوک

نامزد سبزها برای صدراعظمی آلمان از سال ۲۰۱۸ تاکنون به همراه «رابرت هابک» یکی از دو رهبر این حزب است. بائربوک برای اولین بار در سال ۲۰۱۳ و در ۳۳سالگی به پارلمان آلمان (بوندستاگ) راه یافت. او در دوران نوجوانی و جوانی از مخالفان انرژی هسته‌ای و از حامیان صلح بود و در سال ۲۰۰۵ به سبزها پیوست و به تدریج در این حزب رشد کرد. بائربوک بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ در کمیته‌های امور اقتصادی و انرژی و همچنین امور اروپایی بوندستاگ عضو بود و پس از انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۷ عضو هیئت مذاکره‌کننده سبزها برای شرکت در ائتلاف با اتحاد دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی با حضور حزب دموکرات آزاد بود؛ ائتلافی که شکل نگرفت و در نهایت دولت ائتلافی به رهبری آنگلا مرکل و مشارکت اتحاد دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی و حزب سوسیال‌دموکرات تشکیل شد. خانم بائربوک از سال ۲۰۱۷ تاکنون عضو کمیته خانواده، سالمندان، زنان و جوانان پارلمان است.

نکته درخور توجه درباره معرفی آنالنا بائربوک به‌عنوان گزینه صدراعظمی حزب سبزها این است که این حزب برای نخستین بار سنت‌شکنی کرد و رویکرد معرفی چرخشی نامزدهای خود برای صدراعظمی را کنار گذاشت تا با توجه به محبوبیت بائربوک، شانس خود برای حضور در دولت آینده آلمان را از دست ندهد. آنالنا بائربوک از تشکیل ارتش اروپا تحت نظر پارلمان اروپا و اتخاذ مواضع سرسختانه‌تر در قبال روسیه و چین حمایت می‌کند. در صورت پیروزی سبزها در انتخابات، این برای نخستین بار خواهد بود که صدراعظم آلمان از این حزب انتخاب می‌شود. حزب سبزهای آلمان همواره در ارتباط با مسائل نظامی از حامی سیاسی متفاوت با دیگر احزاب است. اختلاف حزب سبزها در این زمینه با حزب دموکرات‌مسیحی جدی‌تر از دیگر احزاب است. حزب سبزها مانند برخی دیگر از احزاب سیاسی آلمان، اعتقاد دارد که این کشور باید فاقد هرگونه سلاح هسته‌ای باشد. علاوه بر این، حزب سبزها نیز مانند حزب سوسیال‌دموکرات آلمان مخالف اختصاص دو درصد از تولید ناخالص ملی به امور دفاعی به‌عنوان هدف تعیین‌شده از سوی ناتو است. یکی دیگر از اختلافات حزب سبزهای آلمان با دیگر احزاب مهم، مخالفت این حزب با اجرای پروژه «نورداستریم ۲» است. درباره سیاست مهاجرپذیری هم برنامه حزب سبزها در مقایسه با دو رقیب اصلی این حزب در انتخابات پیش‌رو متفاوت‌تر به نظر می‌رسد و به باور این حزب، جامعه آلمان یک جامعه متکثر و فراگیر از مهاجران مختلف است. حزب سبزها اعلام کرده خواستار تصویب قانونی است که امکان مهاجرت برای کار و همچنین آموزش را افزایش دهد.

آرمین‌لاشت

این رهبر ۶۰ساله حزب دموکرات‌مسیحی از سال ۲۰۱۷ تاکنون وزیر ارشد ایالت «نوردراین - وستفالن» پرجمعیت‌ترین ایالت آلمان است و رابطه‌ای نزدیک با آنگلا مرکل دارد. در صورتی که اتحاد دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی در انتخابات پارلمانی پیروز شود، آرمین لاشت جانشین مرکل خواهد شد و انتظار نمی‌رود تغییرات زیادی در سیاست‌های داخلی و خارجی این کشور ایجاد شود. محافظه‌کاران آلمان به رهبری آنگلا مرکل در ۱۶ سال گذشته قدرت را در این کشور در دست داشتند و اتحاد دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی مهم‌ترین ائتلاف محافظه‌کاران آلمانی محسوب می‌شود و از سال ۱۹۵۰ تاکنون بیش از ۵۰ سال قدرت را در این کشور در دست داشته است. زندگی سیاسی آرمین لاشت از سال ۱۹۹۴ و با انتخاب به‌عنوان بوندستاگ آغاز شد. او پنج سال بعد به‌عنوان نماینده پارلمان اروپا انتخاب شد و از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ عضو دولت محلی ایالت «نوردراین-وستفالن» بود. رهبر کنونی حزب دموکرات‌مسیحی در پنج سالی که هدایت ائتلاف حزبش با حزب دموکرات آزاد را بر عهده دارد سیاست‌های لیبرالی را گسترش داده است. با این حال بعید است این ائتلاف پس از انتخابات پیش‌رو ماندگار باشد. حزب دموکرات آزاد در نظرسنجی «اینسا» تنها ۱۳ درصد محبوبیت دارد و با توجه به محبوبیت حدود ۲۳درصدی اتحاد دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی به نظر نمی‌رسد که امکان تشکیل دولت ائتلافی صرفا با مشارکت محافظه‌کاران و لیبرال‌ها وجود داشته باشد. از طرف دیگر کاهش محبوبیت آرمین لاشت در هفته‌های گذشته که عمدتا به دلیل خنده او در زمان سخنرانی «فرانک والتر اشتاینمایر» رئیس‌جمهور آلمان در مورد سیل اخیر بود، به زمزمه‌های جایگزینی او به‌عنوان نامزد محافظه‌کاران دامن زده است. اتحاد دو حزب دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی با نامزدی آرمین لاشت، از سیاست تقویت ناتو و پشتیبانی از این پیمان دفاع می‌کند. این اتحاد اعلام کرده است میزان بودجه دفاعی این کشور را به حد پیش‌بینی‌شده در توافق ناتو افزایش خواهد داد. در حال حاضر، آلمان یک‌ونیم درصد از تولید ناخالص ملی خود را صرف هزینه‌های ناتو می‌کند. علاوه بر این، این اتحاد اعلام کرده که تصمیم به تقویت ارتش آلمان دارد و قصد دارد شمار سربازان ارتش آلمان را از ۱۸۴ هزار نفر به ۲۰۳ هزار نفر افزایش دهد. در موضوع مهم مهاجرت هم که در یک دهه اخیر بیش از همیشه مورد توجه آلمانی‌ها قرار گرفته، اتحاد این دو حزب اعتقاد دارد که مهاجرت به آلمان باید محدودتر و به گونه‌ای منظم و بر اساس قواعد و قوانین این کشور صورت گیرد. این دو حزب مخالف ورود مهاجران به سیستم کمک‌های اجتماعی این کشور و افزایش جمعیت کم‌درآمد جامعه هستند. همچنین محافظه‌کاران آلمانی اعلام کرده‌اند مهاجرانی را که مرتکب جرم شده‌اند، می‌توان از خاک آلمان اخراج کرد و در مقابل، برای مهاجرانی که به ارزش‌های جامعه آلمان احترام می‌گذارند تسهیلات قائل شد.

اولاف‌شولتس

گزینه سرشناس حزب سوسیال‌دموکرات برای جانشینی آنگلا مرکل سابقه دو بار حضور به‌عنوان وزیر در دولت‌های مرکل را دارد. او بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۹ در جریان اولین ائتلاف سوسیال‌دموکرات‌ها با آنگلا مرکل، وزیر کار و امور اجتماعی بود. اولاف شولتس ۶۳ساله هم‌اکنون نیز در چهارمین دولت تحت رهبری آنگلا مرکل به‌عنوان معاون صدراعظم و وزیر دارایی فعالیت می‌کند. از دیگر سوابق او می‌توان به نمایندگی هامبورگ در بوندستاگ بین سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۱ و شهردار این شهر مهم بندری شمال آلمان بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۸ اشاره کرد. اولاف شولتس در حزب سوسیال‌دموکرات آلمان به‌عنوان یکی از اعضای جناح محافظه‌کار شناخته می‌شود. او در جریان انتخابات درون‌حزبی سال ۲۰۱۹ از رسیدن به مقام رهبری حزب بازماند اما اکنون با گذشت دو سال، یکی از شانس‌های جانشینی مرکل به شمار می‌آید و این موقعیت را باید مدیون صدراعظم فعلی آلمان بداند؛ به این دلیل که پس از تشکیل دولت ائتلافی مرکل با مشارکت سوسیال‌دموکرات‌ها محبوبیت اولاف شولتس هم‌زمان با فعالیتش در مقام وزیر دارایی افزایش یافت. شولتس از عدم افزایش هزینه‌های دولت و پیشگیری از بدهی‌های جدید دولت دفاع می‌کند. او در سال ۲۰۱۸ از ایجاد نظام بیمه بی‌کاری در سطح اروپا حمایت کرد تا به گفته او میزان تحمل کشورهای عضو حوزه یورو در برابر بحران‌های اقتصادی افزایش یابد. حزب سوسیال‌دموکرات به رهبری شولتس رویکردی نسبتا انتقادی به هدف تخصیص دو درصد از تولید ناخالص ملی به امور دفاعی بر اساس تعهد ناتو دارد. با این حال این حزب از تجهیز بهتر ارتش آلمان دفاع می‌کند. حزب سوسیال‌دموکرات نیز مانند دو حزب دموکرات‌مسیحی و سوسیال‌مسیحی از اجرای پروژه انتقال گاز روسیه به اروپای مرکزی به نام «نورداستریم ۲» دفاع می‌کند. حزب سوسیال‌دموکرات آلمان برخلاف محافظه‌کاران، رویکردی خوشبینانه‌تر در برابر مهاجران در پیش گرفته است. برای نمونه، این حزب قصد دارد تا حق دریافت تابعیت مضاعف را برای مهاجران تسهیل کند. از سوی دیگر، بر اساس برنامه مهاجرپذیری این حزب، امکان پیوستن اقوام و خویشاوندان نزدیک مهاجرانی که در آلمان زندگی می‌کنند باید افزایش یابد. خبرگزاری فرانسه می‌نویسد که صدراعظم محبوب بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا قصد داشت که تنها تا اندازه‌ای در تبلیغات انتخاباتی هم‌حزبی خود، آرمین لاشت شرکت داشته باشد، اما به‌ویژه در چند روز گذشته مجبور شده برای رأی‌آوردن او سخت تلاش کند. او روز جمعه در سخنرانی تبلیغاتی اعلام کرد: «برای آنکه آلمان باثبات بماند، باید آرمین لاشت صدراعظم شود». اما در مقابل شولتز که هم‌اکنون وزیر اقتصاد و دارایی آلمان است، در سخنرانی‌های خود می‌گوید که اکنون «زمان آغازی تازه برای آلمان است». حال باید دید آلمانی‌ها برای ادامه مسیر کدام‌یک از این سه نامزد را برای جانشینی مرکل انتخاب می‌کنند؛ هرچند تشکیل دولت آتی ممکن است هفته‌ها طول بکشد، کمااینکه در سال ۲۰۱۷ در آخرین انتخابات پارلمان، تلاش برای تشکیل دولتی ائتلافی با شرکت احزاب دموکرات‌مسیحی، دموکرات آزاد و حزب سبز بی‌نتیجه ماند.

خبر

در پی عزیمت مدیر هواوی به چین

زندانیان کانادا در چین آزاد شدند

● وانژو منگ، مدیر ارشد شرکت هواوی چین که به اتهام فساد از سوی آمریکا در کانادا زندانی بود، بعد از توافقی با دادستان‌ها آزاد شده و در پروازی بلافاصله عازم کشورش چین شده است. روز جمعه وزارت دادگستری آمریکا تقاضای استرداد خانم منگ را پس گرفت. او بعد از دادگاه به خبرنگاران گفت «زندگی من زیر و زبر شده. این دوره‌ای پرالتهاب برای من بود. اما همه‌چیز یک روی خوب نیز دارد. من هیچ‌گاه تمام پیام‌های محبت‌آمیزی را که از سراسر جهان گرفتم، فراموش نخواهم کرد». منگ کمی پس از خروج از دادگاه با پرواز شرکت هوایی چین، به شهر شنژن این کشور رفت. هم‌زمان جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا اعلام کرد دو شهروند کانادا از زندان‌های چین آزاد شده‌اند و سوار بر هواپیما عازم کشور خود هستند. در سال ۲۰۱۸ چند روز پس از دستگیری خانم منگ، چین دو شهروند کانادایی را به نام‌های مایکل اسپاور و مایکل کوورینگ به ظن جاسوسی بازداشت کرد. منتقدان چین را متهم می‌کنند که از این دو نفر به‌عنوان وسیله‌ای برای معامله سیاسی استفاده می‌کند که به‌عنوان بخشی از دیپلماسی گروگان شناخته می‌شود؛ مسئله‌ای که چین آن را رد می‌کند. ماه گذشته، یک دادگاه چینی مایکل اسپاور، تاجر کانادایی را به جرم جاسوسی به ۱۱ سال زندان محکوم کرده بود. ترودو در کنفرانس خبری روز جمعه خود گفت این دو شهروند کانادایی دوران بسیار دشواری را پشت سر گذاشته‌اند. مایکل اسپاور یکی از بنیان‌گذاران سازمانی بود که روابط تجاری و فرهنگی با کره‌شمالی را تسهیل می‌کرد. مایکل کوورینگ نیز یک دیپلمات سابق کانادایی است که در سازمان بین‌المللی گروه بحران در بلژیک کار می‌کرد. منگ در سه سال گذشته در خانه چند میلیون دلاری خود در ونکوور در حصر خانگی بوده است. وزارت دادگستری آمریکا گفته است او مسئولیت ایفای نقش را در کلاهبرداری از مؤسسات مالی جهانی پذیرفته است. او درعین‌حال گفته به تلاش برای آماده‌کردن پرونده علیه شرکت هواوی ادامه خواهد داد. منگ که به سابرینا منگ و کتی منگ نیز معروف است، دختر بزرگ رن ژنگفی است که هواوی را در سال ۱۹۸۷بنیان گذاشت و آن را به یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تجاری فناوری جهان تبدیل کرد.

پس از ۱۰ سال انجام شد

دیدار وزرای خارجه مصر و سوریه
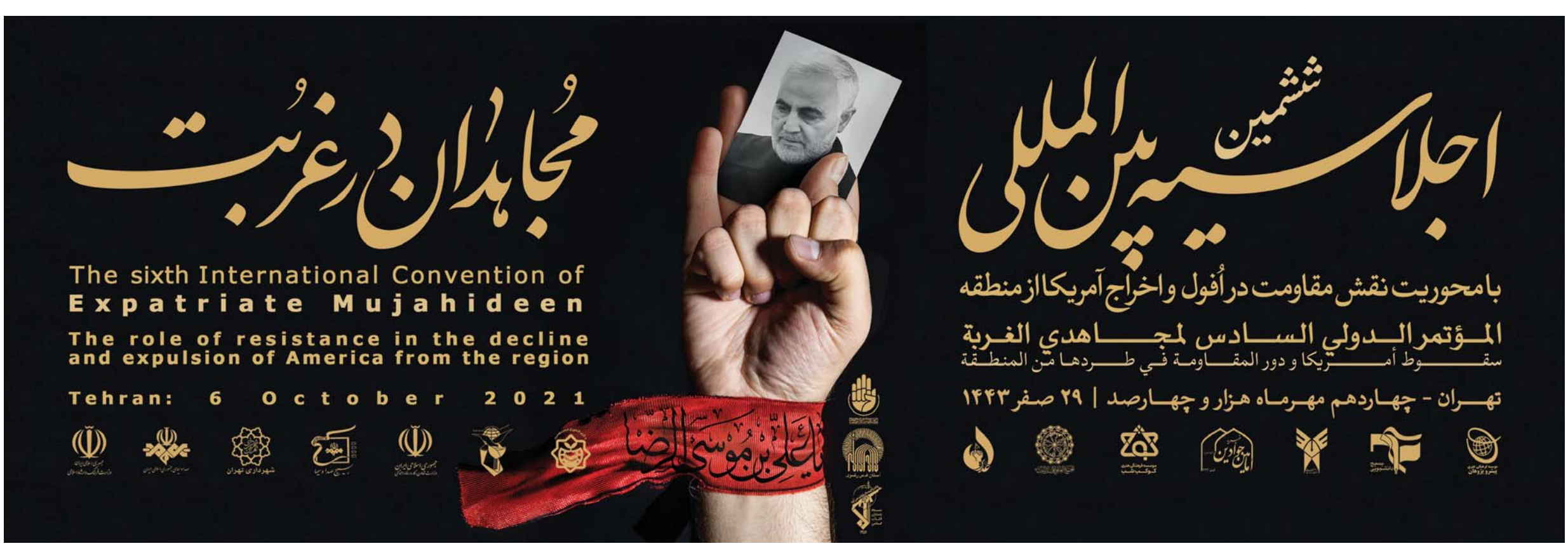
● سامح شکری، وزیر خارجه مصر، روز جمعه با فیصل مقداد، همتای سوری خود، در اولین ملاقات در نوع خود در ۱۰ سال گذشته، راه‌های پایان‌دادن به بحران سوریه را مورد بحث قرار داد. به گزارش ایسنا، به نقل از القدس العربی، وزارت خارجه مصر در بیانیه‌ای اعلام کرد شکری در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک با مقداد دیدار کرد. این نشست اولین در نوع خود از زمان تعلیق عضویت سوریه در اتحادیه عرب در سال ۲۰۱۱ است. شکری پنجمین وزیر عربی است که بعد از همتایان خود از موریتانی، اردن، عمان و عراق با مقداد در نیویورک دیدار کرد. وزارت خارجه سوریه نیز اعلام کرد در این نشست تحولات مربوط به بحران سوریه و اهمیت تلاش‌های هماهنگ برای حل‌کردن آن و احترام به حاکمیت، وحدت و تمامیت ارضی سوریه بررسی شد. المقداد در این نشست بر اهمیت روابط دو کشور به‌ویژه با توجه به روابط تاریخی که آنها را به هم پیوند می‌دهد، تأکید کرد. مصطفی بکری، نماینده و خبرنگار مصری، این دیدار را نشان‌دهنده علاقه مصر به سوریه، امنیت، ثبات و تمامیت ارضی آن دانست. در نوامبر ۲۰۱۱، اتحادیه عرب تصمیم گرفت عضویت سوریه را در این اتحادیه تعلیق کند. به‌تازگی احمد ابوالغیط، دبیرکل اتحادیه عرب، گفته است در مواضع کشورهای عربی درباره رفع تعلیق عضویت سوریه اختلاف وجود دارد.